

Az Újság

politikai, társadalmi, közgazdasági és irodalmi napilap

Hirdetést a nap bármely szá-
mában felvesz a kiadóhivatal

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SALONTA (NAGY-
SZALONTA), PIATA UNIRII (TOLDI-TÉR) 13. sz.

Szerkesztésért felelős:
GAÁL SÁNDOR

MI ATYÁNK!

Mi Atyánk, aki jelen, vagy mindenhol és mindenkor, te-
kints le reánk nyomoruság-
ban sanyalódó, napról-napra
fogyó és pusztuló emberekre.

Jöjjön el a Te országod,
amelyben megszűnik a nyo-
mor, a nélkülözés, az üldö-
zés és szenvedés, ahol min-
denki egyformán ember.

És add meg nekünk — ki-
vétel nélkül mindannyiunk-
nak — a mi mindennapi
szükségeseinket.

És szabadíts meg a go-
nosztól, a rosztól, a lelki és
testi gyötrelmekről, amely fel-
dult és dul bennünket s
amely gyengeségeinket, go-
noszlelkű, a más bajának
csak örülni tudó emberek,
még akkor is kihasználják,
ha az a mi nyomoruságunkat
okozná.

Boldogasszony Anyánk! Oh
gondolj reánk! Nagy asszo-
nyunk! Lásd meg, hogy so-
hasem volt oly nagy szükség
segítő kezre, mint most.
Mert már elértünk oda, hogy
csak csodában hiszünk s
épen ezért Te vagy minden
reményünk.

Igy imádkozik ma már
minden lélekben megtört em-
ber, akit hite visszavezetett
istenéhez.

És hogy valaki nehogy va-
lami bigot vallásossággal gya-
nusíthasson meg, úgy teszek,
mint az, aki nem hiszi az Is-
ten létezését s azt mondom,
hol vagy — ha vagy — Is-
ten, hogy nem segített a Te
népedet?

De álljunk meg. És gon-
dolkodjunk! Mindennek van
kezdeté és vége, így a világ-
nak is! »Valakinek« megkel-
letett alkotnia a világot, hogy
legyen.

Vannak természeti erők,
melyeket csak jelenségeiből
ismerünk. Ilyen például az
időjárás. »Valakinek« igazi-

tani, dirigálnia kell! Van kez-
dete az életnek s vége, —
amelyet halálnak hívunk! Mi
van a születés előtt s a ha-
lál után?

»Valaki« nek lenni kell, aki
azelőtt s utána is mindég
volt s örökké lesz! Ahol meg-
áll az emberi ész, ahol meg-
szűnik már a fantázia is,
— ott kezdődik az Isten, —

vagy ha úgy tetszik, a Ter-
mészet.

Nos ez az, Isten mégis
csak van!

És mert van, én merem ál-
lítani, hogy már megelégette
az emberi gonoszságot s
előbb, vagy utóbb, de in-
kább előbb, mint utóbb, vé-
gét fogja vetni.

Ott a legközelebb a segít-
ség, ahol legnagyobb a
szükség!

Az emberi hatalom pró-
bálhat gátat emelni, mégis a

Természet úgy csinálja, ahogy
az a legjobb, legcélravezé-
tőbb!

Megüli egy eszmével az
emberi gondolatot s az az
eszme utat tör határokon át
s megüli az emberi agyat s
üzi, hajtja azt a cél felé!

Örökös változásnak va-
gyunk kitéve, csak egy ál-
landó, az Erő, a Hatalom, —
az Isten, — aki jönni fog és
segít az emberiségen.

És ez a »Mi Atyánk.«

„O“

Aranyértékű lett a betét Magyarországon Haladékot kaptak az eladósodott gazdák - Emelkedik a föld ára

Budapestről jelentik: A har-
minchármas bizottság tegnap
délutáni ülésén Wekerle pénz-
ügy miniszter három órán át
tartó beszédben számolt be
az ország pénzügyi helyzeté-
ről.

A harminchármas bizottság
hozzájárult ahhoz, hogy a
kormány rendeletileg intéz-
kedjék a következőkre nézve:

1. A betétek aranyértékben
garantáltassanak. Erre nézve
alakuljék egy garantaló bank
szindikátus, amelyért az ál-
lam felelős.

2. Az eladósodott gazdák
elleni végrehajtási eljárás to-
vábbra is függesztessék fel s
legyenek újabb haladékok.

HALLÓ!

Szombat este 9 órakor,
vasárnap 6 és este 9-kor
az „Urániában“

Bécsi rapszódia

Nagy egyenruhás film 8 felvonásban — Főszereplők:
NILS ASTHER, LEATRICE JOY, JOSEPH SCHILDKRAUT
Előzőleg szenzációs pótkép meg

HALLÓ!

Szépidő esetén a nyári-
mozi helyiségében!
EGYENRUHÁS FILM!

lakóházakra vonatkozik, amelyeket
1936. január 1-e előtt építettek.

A háztulajdonosokat egyuttal kö-
telezi arra, hogy az 1000 négyzet
méterre felüli területre építsenek,
még pedig három éven belül, mert
ha nem kezdik meg az építkezést,
jog nyílik a kisajátításra.

A kisajátítást bárki kérheti, de
annak, aki kéri, legkésőbb 1936.
január 1-e előtt szintén meg kell
kezdeni az építkezést. A nagyobb
telkeket parcellázni kell.

Nils Asther (a „Vad orchide-
ák“-ból) és **Leatrice Joy**

BETÉTESEINKHEZ!

Hálás köszönettel vettük
tudomásul betéteseink hatal-
mas tömegének szerdán meg-
tartott értekezletén hozott
azon határozatát, mellyel in-
tézetünk segítségére sietett,
ama nehéz időkben, midőn
a világválság hullámai nem
kimélhették meg intézetün-
ket sem.

Külön köszönetünket fejez-
zük ki azért a ritka megnyi-
latkozásért, mellyel betéte-
seink az igazgatóságnak bi-
zalmukat fejezték ki. Nem
személyünknek szóló meg-
nyilatkozásnak tekintjük ezt,
hanem ama való tények el-
ismerésének, hogy intézetünk
62 évi fennállása alatt min-
denkor a legkorrektebb ügy-
vitelt, szolidaritást, adóssai
iránti kiméleteit és a betéte-
sek tőkéinek jól biztosított
kihelyezését tartotta szem
előtt.

**Felkérjük betéteseinket,
hogy az üzleti
órak alatt betéti
könyveikkel a hozott
határozatnak betéti
könyveikre való reá-
vezetése végett inté-
zetünk pénztáránál
megjelenni szives-
kedjenek**

A Nagyszalontai Takarékpénztár R. T.
Igazgatója

Szombaton este
disznótoros vacsora
Fohn Bandinál

Történelmi fejtevések Szalonta körül

— Értekezés — 5

Irta: HERMANN GÉZA

I. A határbeli községek története

II.

A volt püspökségi uradalom és
községei története

A nagyszalontai határnak kiegészítő részét képezte a nagyváradi latin szertartású püspökség tekintélyes uradalmi. Ezen kötött, vagy úgynevezett „holt-birtok“ területe 9352 hold 1412 négyszögöl volt, amely a művelési ágazatot tekintve következőleg oszlott: szántó-

főszereplői a szezon leg-
nagyobb slágerének

föld benne 6417 h. 461 négyszögöl
kert 7 h. 909, rét 763 h. 70 négy-
szögöl, szőlő 1 h. 900 négyszögöl
legelő 1968 h. 1439 négyszögöl,
erdő 800 négyszögöl, utak, árkok
s beépített terület s.b. 194 h. 36
négyszögöl.

A birtok két tagozatból állott. A nagyobb, vagyis a zöm-a Kölesér vizétől kezdődőleg a Bagd és Tamásere dűlők, valamint az illyei és kötegyáni határok között délnek hosszan lénnyulva a tamásdai határnál végződött, a Gyepesér által alkotott kanyargos határolással. E tagozat 7374 hold 1421 négyszögöl tette ki, s földparcellái a köleséri és barmódi dűlőkhöz tartoztak.

A kisebb tagozat a szalontai határhoz tartozó Gacsó dűlőtől észak-keletre a madarászi, homorogi és tulkai község határok között feküdt; területe 1978 hold 174 négyszögöl tette ki s földparcellái a kocsordosi dűlőkhöz tartozának.

A mult időkben mindkét birtoktagozat virágzó községekkel volt tele, a nagyobbik rész Kölesér mezővárost, Péterháza, Barmód és Szil falvakat s határaikat foglalta magában, míg a kisebbik rész Andacs, Atyás, Patafája és Pata-Össi községeket és határaikat.

Mind eme községek a XIII. században már létező s virágzó helyek, melyek a közöttük eső vidékkel együtt a köleséri vár

Central-mozgó

Szombat este 9 órakor,
vasárnap 6 és 9 órakor
NAGY KETTŐS MŰSOR!

1. Forróvérű város 2. Charlie Chaplin kutya élete

Izgalmas, hatalmas dráma — Főszerepben:
BRIGITTE HELM, a világ legszebb nője.
JEAN KIEPURA, a világ legelső tenoristája.
GEROGE ALEXANDER, a legnagyobb drámai hő

Kedvező időben a nyári helyiségben!

HATÁROZATI JAVASLAT!

A Nagyszalontai Takarékpénztár betétese mai napon tartott értekezletükön megállapították, hogy tisztában vannak azzal, miszerint nevezett takarékpénztár aktiv, kölcsönkihelyezései még a mai nehéz viszonyok közt is jól biztosítottak, vagyona 15-20 millióval felülmúlja betétes és egyéb hitelezők követeléseit, ügykezelése kifogástalan, miért is nyugtalanságra ok nem lehet.

Megállapították azt is, hogy a betétesek a takarékpénztár megrohanásával, betéteik azonnali visszafizetésével nem csak a takarékpénztár fennál-

Forróvérű város!

BRIGITTA HELM

lását de saját betéteiket is veszélyeztetik

Mert kézenfekvő, hogy a takarékpénztár az átvett betéteket adósainak kihelyezte s így a takarékpénztár csak úgy felelhet meg betét visszafizetési kötelezettségének, ha viszont adósaiktól ő is behajthatja kintlévőségeit, mely ma a világszerte fennálló rossz gazdasági viszonyok közt nemcsak nálunk, de sehol keresztülvihető nem volna s rengeteg adós felesleges tönkretételét, 1000 körüli ház és 20.000 hold föld árverésére bocsátását eredményezné.

Miért is az egybegyűlt betétesek fenti okokat átlátva **s úgy az intézet, mint annak igazgatósága iránt teljes bizalommal viseltetve,**

egyhangulag elhatározták hogy a betéteket 2 évig visszafizetni nem kívánják,

ellenben ragaszkodnak ahhoz, hogy ezen idő alatt is a takarékpénztár felévenként a betétek után 6 százalékos kamatot fizessen, mert ez eredményezheti a takarékpénztár fennállását s a betéteseknek teljes összegükben való visszafizetését, mely határozathoz való hozzájárulásra a meg nem jelent betéteseket felkérjük s ezen határozatnak a betéti könyvre való reávezetése végett a takarékpénztár a betéti könyvvel felkeresik.

Nyári ünnepély a ref. nagyskolában

A ref. ifjuság vasárnap d. u. rendezi meg a nagy iskola udvarán az évi nyári ünnepélyét. Az ünnepély pontosan 4 órakor kezdődik. Az udvar díszesen átalakítva ülő helyekkel ellátva és pazarul világítva lesz, tehát mindenki jól érezheti magát.

Az ünnepély műsora egyébként a következő:

I. RÁDIÓMŰSOR 1. Megnyitó: Dohi Árpád lelkész. 2. Zenekari

Forróvérű város!

JEAN KIEPURA

nyitány: Serester Lajos. 3. Magyarok Amerikában. Előadás. 4. Kiss Ernő Magyar nótái. 5. Hírek: Szalontai aktuálisok: Fazekas Lajos. 6. Orvosi előadás: Fazekas Lajos. II. ELŐADÁS SZABAD SZINPADON. 1. Vigjáték egy felvonásban. Előadják: Szabó Juliska, Mágóri Gizike, Vodits Böske, K. Balog Ferenc, Zsirka Sándor és Miklós Árpád. 2. Magyar dalokat adja zene kísérettel: Kiss Ernő. 3. Aratótánc: Balog Piri, Balog Mancsi, Zsirka Juliska, Vidits Irén, Berecki György, Kenyeres Ferenc, Mogyorós Imre, Kenéz Gyula és 12 kis leányka.

IV. Vigjáték. Előadják: Arany Etus, T. Balogh Lajos, K. Balogh Ferencz, Győri Károly, Kiss Ernő, Bödi Imre és Varga Árpád.

Szünetközben cigányzene. Zsúrtávirat és világposta. Szórakoztatja a közönséget.

Belépődíj: gyermekeknek 5, felnőtteknek 10 lei.

Rossz idő esetén az ünnepély a Magyar Párt Kör Kálvin-uccai helyiségében lesz megtartva.

FELHÍVÁS. A rendezőség ezúton is felkéri azokat, akik tészta, vagy gyümölcs adománnyal az ünnepély sikeréhez hozzájárulni óhajtanak, hogy adományaikat vasárnap délig szíveskedjenek a nagyskolába eljuttatni.

HEGEDŰS HIRLAPIRODA fiók kölcsönkönyvtárába előfizetni minden nap lehet a SZÉKELY könyv- és papírzlethez, Píajla Unirii (Toldi-tér) 13 sz.

Tip. „GAÁL ÉS TARSA” nyomdája Salonta.

Módosították a munkásbiztosításra vonatkozó törvényt

REGÉNY AZ ISTEN KOSZTOSAI

Írta: INCZE BÉLA

az „Az Ujság” számára.

22

Minden jog fentartva!

Madár Kálmán és mások

Miután a gyűlés a megszokott zászolódíszes kertben és a szintén megszokott lelkes hangulatban lezajlott és a népes banket, a megszámlálhatatlan pohárköszöntővel a késő délutáni órákban véget ért, a résztvevők a gyönyörű vidék megtekintésére indultak. Teplicz-be. A balzsamos illatot lehelő fenyő és lombos erdők hűs levegője jótékonyan üdítette föl a hosszú üléstől, bankettől és rekkenő melegtől, minden hazafias lelkesedés dacára kimerült ünneplőket.

Az a csoport, amelyikben Gáthy volt, csak alkonyatkor tért vissza és betért a kies fürdőhely egyik vendéglőjébe, vacsorázni és ott bevárni az éjjel induló vonatot.

A vendéglőnek már minden terme zsutólásig volt. Nagy nehezen tudtak helyet szorítani az újonnan érkezőknek, a kerthelyiségben. Ott ültek már a szentmiklósi küldöttség többi tagjai is.

A helyiség ugyancsak zajos volt. A nagyszámú vendég ellátása, nehézségekbe ütközött, — amint mondan szokták. A megrendelt ételeket és italokat nagy késedelemmel hozták, ami általános türelmetlenséget idézett föl és hangos, néha erős kifejezésekben robbant ki.

— Mi lesz avval-a rostélyossal? Hé!... Kiáltott mérgesen, Nyári Dávid, a vizszabályozó pénztárnoka.

— Gleich, bitte...

— Magyarul beszéljen!

— Nem tudni... bitte... — sirült gyorsan tova a pincér.

— Szemtelen fráter!... Még elszalad?... — kiáltott utána Dávid, haragtól kipirultan.

— Hozzák már azt a csirkét?!... Nem grácia!... Fizetjük!... — harsogta Fiedler, a villamgyár mérnöke.

— Was bitte? Vízet? Wasser?.. Sogleich...

— Megbolondult?... Ki kér itt vizet? Bort! Az arkangyalát. — dühödt lel Fiedler is — Meg a csirkét! — ordította.

— Brot... meine Herrn... Brot bitte... — sietett oda fűgén, a kenyérrel, egy másik pincér.

— Ne herregjen! Se ne berregjen! — rivalt rá Fiedler. Bort hozzon! Wein!... Két litert! Azonnal!

— Ja, bitte... gleich... sofort!... libbent nagy buzgósággal tova az a pincér is, de az öreg, vegetáriánus orgonista, futtában, elfogta:

— Jön már a két tükörtojás...

Már 1300 leiért

— vehet igen erős, csinos kivitelű asztal —

tűzhelyet

73x51 cm. nagyságu forralólappal

O l á h L a j o s

műlakatosnál, Balogh Péter-u. 2 sz. — Legujabb szabadalmazott találmány. Allandóan raktáron.

spenóttal?...

— Ja, ja... tígertojás, mit spenát... gleich... gleich...

— Magyarul!... Állat!... Nem tiger kell!... Nem állatkertbe jöttünk!... — rikoltott ismét Dávid, dühösen ütve kezével az asztalt — Hol az a rostélyos?!... — És forgatta véres szemeit.

— Gleich... gleich bitte... sofort... rohant izgatottan a kopaszos szőke szakáll; csakugy repültek a frakja szárnyai.

— Dumm sind die Kerle, wie die Nacht!... — kacagott harsányan a kis, hajlott dereku Wagner, a fűtőházi főnök és rögtön belekezdett egy kapcsolatban hozható sikamlós adoma elbeszélésébe. Utánna egy másodikat, harmadikat és negyediket mondott el.

Lipták, a hetilap csupafül szerkesztője derűs ábrázattal figyelt és minden adoma végén harsányan föl kacagott. És mindannyiszor föl emelte a poharát és mindannyiszor elszónokolta:

— Ígyunk, hogy rongyosodjunk!...

(Folyt. köv.)

Bécsi Rapszodia

Egyenruhás film az Urániában